

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 7. 1969, sp. zn. 10 Tz 36/69

Číslo: 9/1970

Právní věta:

Ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák. lze použít jedině při ukládání trestu odnětí svobody mladistvému a nikoli též při rozhodování o použití čl. 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky o amnestii ze dne 9. května 1968 pro jehož použití je rozhodující základní trestní sazba stanovená za jednotlivé trestné činy uvedené ve zvláštní části trestního zákona.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 09.07.1969

Spisová značka: 10 Tz 36/69

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Amnestie, Mladistvý

Předpisy: 140/1961 Sb. § 49 odst. 1

140/1961 Sb. § 78

140/1961 Sb. § 79 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zrušil v řízení o stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem rozsudek okresního soudu v Trebišově ze dne 6. 8. 1968 sp. z n. 1 T 1965/68, jímž byl mladistvý J. K. uznán vinným trestnými činy ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. a neposkytnutí pomoci podle § 208 tr. zák. ve výrocích o trestu zákazu činnosti, o náhradě škody a o odkazu poškozeného se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Další výtku stížnosti pro porušení zákona, že trestní stíhání mladistvého mělo být zastaveno se zřetelem k čl. 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky o amnestii ze dne 9. května 1968, neshledal Nejvyšší soud důvodnou.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Trebišově ze dne 6. 8. 1968 sp. zn. 1 T 165/68 byl mladistvý J. K. nar. 6. 2. 1950, uznán vinným trestnými činy, a to ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. a neposkytnutí pomoci podle § 208 tr. zák. Trestné činy podle zjištění uvedeného v rozsudku okresního soudu spočívaly v tom, že mladistvý K. 9. 9. 1967 ve večerních hodinách řídil motocykl SPZ TV 48-69 po silnici Bara - Borša, v zatáčce nezvládl řízení a havaroval. Tandemista M. K. utrpěl

zhmoždění mozku a v důsledku toho byl práce neschopným až do 25. 1. 1968. Mladistvý K. po nehodě z místa činu ujel, aniž by poskytl nebo zajistil zraněnému tandemistovi K. potřebnou pomoc.

Za to byl mladistvému podle § 208 tr. zák. za použití § 35 odst. 1, § 79 odst. 1 tr. zák. uložen úhrnný trest odnětí svobody na dobu osmi měsíců. Výkon tohoto trestu byl mladistvému podmíněně odložen na zkušební dobu dvou roků. Dále byl mladistvému uložen trest zákazu činnosti podle § 49 odst. 1 tr. zák. spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil soud mladistvému nahradit bolestné v částce 640,- Kčs a podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal poškozeného s jeho dalšími nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti rozsudku okresního soudu podal generální prokurátor stížnost pro porušení zákona a poukazoval na porušení zákona, ke kterému došlo v neprospěch mladistvého K. Generální prokurátor vyslovil názor, že trestním stíháním mladistvého pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. byl porušen zákon v ustanovení článku 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky o amnestii, protože pro tento trestný čin vzhledem ke sníženým trestním sazbám u mladistvých pachatelů podle § 79 odst. 1 tr. zák. mělo být podle tohoto článku trestní stíhání zastaveno. Dále vytkl porušení zákona v ustanovení § 49 odst. 1 tr. zák., podle kterého soud uložil mladistvému pachateli trest zákazu řízení motorových vozidel, ač ustanovení § 78 tr. zák. uložení takového trestu nedovoluje. Generální prokurátor navrhl proto zrušení napadeného rozsudku.

Nejvyšší soud přezkoumal správnost napadeného rozsudku jakož i řízení mu předcházející a zjistil, že zákon byl porušen, ovšem v jiném rozsahu než uplatňoval generální prokurátor v podané stížnosti pro porušení zákona.

Okresní soud správně zjistil skutkový děj a správně jej po právní stránce posoudil. Nesprávně však uložil mladistvému pachateli trest zákazu činnosti, neboť ustanovení § 78 tr. zák. uložení takového trestu nedovoluje.

Tím porušil okresní soud v Trebišově zákon v ustanovení § 49 odst. 1 tr. zák. ve vztahu k ustanovení § 78 tr. zák. Dále okresní soud porušil zákon v ustanovení, podle nichž rozhodl o náhradě bolestného poškozenému K., protože pro takový postup a rozhodnutí neměl ve spise a v provedeném dokazování dostatečných podkladů.

Z těchto důvodů zrušil Nejvyšší soud napadený rozsudek okresního soudu v nezákonném výroku o uložení trestu zákazu činnosti a ve výroku a náhradě škody a odkazu poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních.

V dalším neshledal Nejvyšší soud stížnost pro porušení zákona důvodnou.

Generální prokurátor v podané stížnosti pro porušení zákona dále vytkl, že okresní soud měl trestní stíhání mladistvého K. pro trestný čin podle § 224 odst. 1 tr. zák. podle článku 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky z 9. 5. 1968 o amnestii zastavit s přihlédnutím k ustanovením § 79 odst. 1 tr. zák., podle něhož trestní sazby stanovené v tomto zákoně se u mladistvých snižují na polovinu. S uvedeným názorem nelze však souhlasit.

Ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák. lze použít jedině tehdy, když se mladistvému ukládá trest odnětí svobody a nikoliv při rozhodování o použití článku 9 písm. c) amnestie, pro jehož použití je rozhodující základní trestní sazba stanovená za jednotlivé trestné činy uvedené ve zvláštní části trestního zákona, nesnížená podle ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák.

Obecnou i zvláštní část trestního zákona je třeba vykládat jako celek. Obecná část zná ustanovení jako např. o pokusu, účastenství, které kdyby nebylo obsaženo v této části by muselo být opakováno u jednotlivých trestných činů, jejichž znaky jsou uvedeny ve zvláštní části tr. zák. Ustanovení § 79 tr.

zák. o snížení trestních sazeb u mladistvých je pod společným nadpisem Ukládání trestů. Z toho plyne, že ustanovení o snížení trestních sazeb se u mladistvých použije jen tenkrát, ukládá-li soud mladistvému odnětí svobody. V jiných případech, kdy nejde o ukládání trestu, nelze ustanovení obecné části § 79 tr. zák. použít. Platí zde zákonná trestní sazba uvedená ve zvláštní části trestního zákona.

Pokud amnestie presidenta republiky přihlíží k okolnosti, že jde o mladistvého pachatele, pak to výslovně uvádí. Je tomu tak např. v článku 4 cit. amnestie. Neporušil proto okresní soud v Trebišově zákon v článku 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 9. 5. 1968, když trestní řízení pro trestný čin podle § 224 odst. 1 tr. zák. nezastavil.